

D 7/05

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende auktoriserade revisorn A-son. Av anmälan framgår att A-son under räkenskapsåren 2001 och 2002 var vald revisor i en stiftelse som huvudsakligen bedrev utställnings- och galleriverksamhet. Han hade dessförinnan varit revisor i stiftelsen under ca tio år.

RN har tagit del av A-sons revisionsdokumentation för räkenskapsåren 2001 och 2002. Av dokumentationen och övriga handlingar i ärendet framgår följande. Stiftelsen företrädde av en styrelse. Stiftelsens årsredovisningar för räkenskapsåren 2001 och 2002 är inte undertecknade av samtliga styrelseledamöter. A-son avgav revisionsberättelse för räkenskapsåret 2001 den 22 september 2003 och för räkenskapsåret 2002 den 15 oktober 2003. I båda dessa revisionsberättelser anmärkte A-son på ett flertal förhållanden i stiftelsen, bland annat bristande intern kontroll. Stiftelsen hade uppvisat ett negativt eget kapital sedan räkenskapsåret 1996. I revisionsberättelsen för räkenskapsåret 2001 skrev A-son följande kommentar: "Enligt balansräkningen är Stiftelsens eget kapital förbrukat och styrelsen görs uppmärksam på reglerna i stiftelselagen 6 kap. 5 § beträffande värdet av tillgångarna och därmed frågan om stiftelsens upphörande i vissa fall." I revisionsberättelsen för räkenskapsåret 2002 skrev A-son: "Styrelsen görs uppmärksam på reglerna i stiftelselagen 6 kap. 5 § med anledning av att stiftelsens eget kapital enligt balansräkningen är förbrukat."

A-son har uppgett att han påtalade för stiftelsens styrelse att årsredovisningarna inte hade skrivits under av samtliga styrelseledamöter och att han verkade för att så skulle ske, men utan resultat. När det gäller frågan om skyldighet för styrelsen att upprätta kontrollbalansräkning har A-son anfört följande. Stiftelsen började driva näringsverksamhet 2001, i form av försäljning av konstverk i kommission. Detta fick han kännedom om under år 2003, i samband med revisionen av räkenskapsåren 2001 och 2002. Så snart stiftelsens resultat och egna kapital stod klart informerade han muntligen stiftelsens styrelse. Detta var i slutskedet av revisionen. Han förklarade utförligt innebörden av reglerna om upprättande av kontrollbalansräkning för styrelsen, senast i samband med slutrevisionen. I revisionsberättelserna uppmanade han styrelsen att upprätta kontrollbalansräkning. Av hans påpekanden i revisionsberättelserna framgår att kontrollbalansräkning inte hade upprättats. När det gäller lagrumshänvisningarna gjorde han av förbiseende "ett rent utskriftsfel" genom att hänvisa till 6 kap. 5 § stiftelselagen (1994:1220). Han hade för avsikt att hänvisa till bestämmelsen i 7 kap. 1 § stiftelselagen.

RN gör följande bedömning.

En stiftelse som bedriver näringsverksamhet är bokföringsskyldig enligt 2 kap. 3 § tredje stycket första punkten bokföringslagen (1999:1078). Av 6 kap. 1 § femte punkten samma lag framgår att en sådan stiftelse även är skyldig att upprätta årsredovisning. Enligt 2 kap. 7 § första stycket årsredovisningslagen (1995:1554) skall årsredovisningen för en stiftelse som företräds av en styrelse skrivas under av samtliga styrelseledamöter. Eftersom årsredovisningarna för räkenskapsåren 2001 och 2002 inte var underskrivna av samtliga styrelseledamöter i stiftelsen, var de inte formellt avgivna. Genom att trots detta göra

revisorspåteckningar och avge revisionsberättelser har A-son åsidosatt sina skyldigheter som revisor.

Enligt 7 kap. 1 § stiftelselagen skall styrelsen för en stiftelse som utövar näringsverksamhet ofördröjligen upprätta en särskild balansräkning, s k kontrollbalansräkning, så snart det finns skäl att anta att värdet av stiftelsens tillgångar understiger summan av stiftelsens skulder. Om kontrollbalansräkningen visar att värdet av tillgångarna understiger summan av skulderna, skall styrelsen ansöka om att stiftelsen försätts i likvidation. Eftersom stiftelsens egna kapital var förbrukat sedan flera år tillbaka, inträdde skyldighet för styrelsen att upprätta kontrollbalansräkning när stiftelsen började utöva näringsverksamhet, vilket enligt A-sons uppgifter var under år 2001. En revisor skall enligt 4 kap. 11 § stiftelselagen anmärka på om han eller hon vid sin granskning har funnit att någon åtgärd eller försummelse innebär att bestämmelser i stiftelselagen inte har följts. Styrelsens underlåtenhet att upprätta kontrollbalansräkning utgjorde en försummelse som A-son borde ha anmärkt på. Hans kommentarer i revisionsberättelserna om att det egna kapitalet var förbrukat kan inte anses vara tillräckliga. Genom att inte anmärka på styrelsens underlåtenhet att upprätta kontrollbalansräkning har A-son åsidosatt sina skyldigheter som revisor.

Eftersom A-son har åsidosatt sina skyldigheter som revisor skall han meddelas en disciplinär åtgärd. RN finner att erinran utgör en tillräcklig åtgärd.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämnden. I beslutet har deltagit f.d. domaren i Europadomstolen Elisabeth Palm, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, auktoriserade revisorn Ulla Nordin Buisman, biträdande avdelningschefen Eva Ekström, godkände revisorn Klas-Erik Hjorth, utredningssekreteraren Jan-Erik Moreau, professorn Claes Norberg samt skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Per Eskilsson, revisionsdirektören Kerstin Stenberg samt t f avdelningsdirektören Elin Eriksson som föredragit ärendet.